

(15 XI), s. 703. – Przegląd, 1889 nr 73 (29 III), s. 2, nr 288 (13 XII), s. 2; 1895 nr 36 (13 II), s. 2; 1896 nr 92 (21 IV), s. 2; 1898 nr 16 (21 I), s. 3; 1904 nr 256 (9 XI), s. 3; 1907 nr 297 (25 XII), s. 2. – Spraw. TPSP za 1893, s. 18. – Biesiada lit., 1895 nr 42, s. 257. – Kraj, 1895 nr 40, s. 10 (Konopnicka M.), nr 43, s. 13 (taż). – Słowo pol., 1895 nr 2 (nr okazowy), s. 3; 1896 nr 26, s. 4, nr 174, s. 5; 1898 nr 39 (15 II), s. 5, nr 246 (15 X), s. 4; 1901 nr 574 (8 XII), s. 6; 1902 nr 604 (17 XII), s. 2; 1904 nr 108 (3 III), s. 4, nr 309 (2 VII), s. 1-2, nr 313 (5 VII), s. 4, nr 547 (21 XI), s. 7; 1905 nr 338 (22 VII), s. 5 (Olśzewski M.); 1923 nr 29 (29 I), s. 6, nr 32 (1 II), s. 5 (nekrolog; Kozicki W.); 1924 nr 67 (9 III), s. 4. – Świat, 1895 nr 5, s. 199 (repr. *Cyganka*); 1907 nr 1, s. 14 (Wysocki A.). – Czas, 1896 nr 225 (1 X), s. 2. – Gaz. Kolo-myjska, 1896 nr 40 (20 V), s. 3; 1902 nr 14 (6 IV), s. 3. – Wiad. artyst., 1899 nr 4 (15 II), s. 32; 1900 nr 7-8 (25 IV), s. 79 (Witwicki W.). – Chimera, 1901 z. 1, s. 180 (Z.P. [Przesmycki Z.]). – Życie i Sztuka (dod. do Kraju), 1904 nr 45, s. 1 (Bołoz-Antoniewicz J.). – Lamus, 1911, s. 151 (Treter M.). – Gaz. Poranna, 1916 nr 2898 (15 V), s. 2. – Wiek Nowy, 1919 nr 5375 (26 IV), s. 3 (Byk E.), nr 5413 (12 VI), s. 7 (tenże); 1921 nr 5965 (14 IV), s. 2 (tenże). – Chwila, 1921 nr 793 (3 IV), s. 4 (Bienenstock M.). – Sztuki Piękne, II, 1925/26, s. 301 (Treter M.); IX, 1933, s. 283 (nekrolog Heleny Sozańskiej). – Spraw. TZSP za 1929, s. nlb. 55. – Wschód, 1937 nr 38, s. 10. – Art & Business, 1999 (Rocz. aukcyjny 1989-98).

Muz. Hist. w Bielsku-Białej, MBB/H-FJ/302: Listy Michała Sozańskiego do Juliana Fałata z 5 IX 1895, Myszków, i z 13 VII 1921, Szutromińce. – BJ, rkps 4853 III: „Korespondencja artystyczna” TPSP w Krakowie z l. 1872-1889, t. 4, s. 99-102; rkps 6535 IV: Korespondencja Józefa Ignacego Kraszewskiego. Seria III: Listy z l. 1863-1887, t. 75, s. 44-47; rkps 6692 III: Korespondencja Seweryna Böhma, sekretarza TPSP w Krakowie z l. 1879-1899, t. 5, s. 292-294; rkps 7729 III: Korespondencja Konstantego Marii Górskiego z l. 1878-1909, t. 8, s. 161; rkps 9072 III: Korespondencja Waleriana Krycińskiego z l. 1874-1928, t. 3, s. 109; rkps 10059 III: Korespondencja Władysława Łozińskiego z l. 1861-1913, t. 14, s. 85-86. – IS PAN, materiały Słownika art. pol., listy: Grażyny Michalak z Muz. Okręgowego w Lesznie (27 I 2023), Agnieszki Rosales Rodríguez z MNW (30 I 2023), Anny Grochali z MNW (31 I 2023), Piotra Nowaka z MNK (1 II 2023), wypis z listu Ryszarda Le-wańskiego do Jerzego Kowalczyka (2 VI 1980) z informacją o obrazie S. *Polowanie* w zb. rodziny Bośniackich w Pizie. – IS PAN, Zb. Specjalne, nr 852: L. Grajewski, *Artyści pol. w Rosji w XIX w. i z pocz. XX w.*, k. 24; nr 1438: Güttler J., *Spisy obrazów i rzeźb Lw. Galerii*

Obrazów, mpis, Lw. 1944, Dział I, s. 89, 125, 264, 272. – Bibl. Ossolińskich, Kram J., *Almanach ekslibrisu pol. XX w.*, opracowanie uzup. i popr., cz. 2, Kr. 1948.

J. Biriulow
K.A. Kesling

Spaenke (Spenke) **Bernhard** (Bernhardt), uczeń malarski. Na czteroletnią naukę w warsztacie toruńskiego mistrza Georga Jacobiego został zapisany 19 IV 1826. Jego wyzwoleń na czeladnika nastąpiły 19 XII 1831. S. wykonał wówczas rys. przedstawiający Apolla w rydwanie na podstavie nieustalonego dotąd wzoru graficznego.

Ważbiński Z., *Modele akademickie w procesie dydaktycznym cechu malarzy i rzeźbiarzy toruńskich w XVIII i na początku XIX w.*, [w:] *Sztuka Torunia i Ziemi Chełmińskiej 1233-1815*, red. J. Poklewski, W.-P.-Toruń 1986, s. 192.

AP Toruń, *Cech malarzy, rzeźbiarzy i lakierników z Torunia*, rkps 5, k. 26; rkps 7, k. 58.

B. Łyczak

Spaet Maryla patrz **Oppenheim-Spaet Maryla**.

Spaeth, malarz, nieznan z imienia, działający w Zinten (Cynty; obecnie Korniewo w obwodzie kaliningradzkim, Rosja) w 1782, w Parkoszewie k. Bartoszyce w 1784 i w Wopławkach k. Kętrzyna w 1785.

Pałubicki J., *Artyści i rzemieślnicy artyst. Gdańska, Prus Królewskich oraz Warmii epoki nowożytnej. Skoro-widz kwerendalny*, Gd. 2019.

M. Mielnik

Spaggiari (Spagiari) **Giovanni**, malarz włoski, ur. ok. 1650 Reggio Emilia (region Emilia-Romania, Włochy), zm. 3 X 1730 Warszawa, pochowany tamże w kość. Karmelitów; syn Pellegrina, ojciec Pellegrina, malarza. Działał w Rzymie, zapewne do 1726. T.r. bowiem król August II Mocny zatrudnił go na swym dworze, wysyłając mu 24 IV do Wenecji dyplom honorowy, w którym udzielił artyście „wielu przy-wilejów”. 17 VI 1728 S. otrzymał od papieża